

[Justitsministeren.]

som nævnt af kongen. I praksis er ordningen ved besættelse af dommerstillinger ved landsret og underret den, at der afgives en indstilling af den landsretspræsident, under hvis område det ledige embede hører. Foreligger der ansøgninger fra dommere eller dommerfuldmægtige, der ikke hører under den pågældende præsidents område, er der forinden afgivet en udtalelse af den landsretspræsident, hvorunder ansøgeren hører. Indstillingen passerer på sin vej til justitsministeren præsidenten for højesteret, der fremkommer med sine bemærkninger. Indstilling om besættelse af højesteretsdommerembeder går direkte fra præsidenten for højesteret til justitsministeren.

Det er mit indtryk, at denne ordning i det store og hele har virket tilfredsstillende. Landsretterne har særlige forudsætninger for at kunne bedømme ansøgenes kvalifikationer, idet dommerkandidater som almindelig regel på et tidspunkt, hvor de mangler 2-3 år i at opnå normal udnævnelsesalder, konstitueres som dommere i en af landsretterne for en periode på fra 5 til 7 måneder. Men også på anden måde har landsretterne et ganske godt kendskab til de fleste af kandidaterne, bl. a. fra landsrettens appelbehandling af afgørelser truffet af den pågældende og fra besøg, som landsretspræsidenterne jævnligt aflægger ved de forskellige embeder.

Det er forekommet, at der ikke mellem justitsministeren og retspræsidenterne har været fuld enighed om, hvem af flere kvalificerede ansøgere der burde udnævnes. Der kan imidlertid være grund til at understrege, at det end ikke har været antydning, at man nogen sinde skulle have foretrukket ansøgere, der, som den tidligere justitsminister, civildommer Harald Petersen, udtrykker sig, har ladet sig forlede til at gå den almægtige ministers ærinde, eller at de udnævnte ikke var kvalificerede til embedet.

Spørgsmålet om dommerudnævnelserne har for ikke så mange år siden været overvejet i et udvalg, der i hovedsagen var sam-

mentat på samme måde som den kommission, der nu foreslås nedsat. Dommeruddannelsesudvalget, der afgav betænkning i 1951, havde som formand en højesteretsdommer og bestod i øvrigt af repræsentanter for justitsministeriet, landsretterne, Den danske Dommerforening, Foreningen af Dommerfuldmægtige i Danmark, Københavns universitet og Sagførerrådet. Udvalget foreslog alene, at der indførtes den ændring, at indstillingsbeføjelsen overførtes til et særligt udnævnelsesudvalg bestående af de to landsretspræsidenter og en af Dommerforeningen udpeget underretsdommer. I tilfælde, hvor det drejede sig om besættelse af dommerstillinger i sø- og handelsretten i København eller i Københavns byret, skulle udvalget tiltrædes af den pågældende rets præsident. Uddannelsesudvalgets indstilling skulle ikke være bindende, kun vejledende for ministeren. Man fandt det bedst stemmende med her i landet gældende stats- og forvaltningsretlige principper at lade ministeren fuldt ud bære både det formelle og det reelle ansvar for udnævnelserne, og man regnede med, at udnævnelsesudvalgets indstillinger ville få tilstrækkelig betydning i kraft af deres saglige vægt.

Dommeruddannelsesudvalget var i sine overvejelser inde på de særlige udnævnelsesordninger inden for folkekirken og folkeskolen. Disse ordninger går i store træk ud på, at ansættelsesmyndigheden kun kan udnævne ansøgere, der er indstillet af menighedsråd eller skolekommission og skolenævner. Der er således tale om indstillinger, der afgives af folkevalgte råd, og dommeruddannelsesudvalget fremhævede derfor med rette, at ordningen var begrundet i et folkeligt selvstyre, der ikke havde et sidestykke inden for retsvæsenet.

Det eneste væsentlige nye i den ordning, som dommeruddannelsesudvalget foreslog, er, så vidt jeg kan se, at en repræsentant for Dommerforeningen skal medvirke ved afgivelse af indstilling. Ønsket om en sådan medvirken er forståeligt, selv om det vel er et spørgsmål, om man herigennem vil opnå